

7.

SZIRMABESENÝŐ NAGYKÖZSÉG
POLGÁRMESTERE
Ügyiratszám: SZ/3053-1/2025.

ELŐTERJESZTÉS

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete
2025. október 16-i soros nyílt ülésére

Tájékoztatás
Szirmabesenyő környezeti állapotáról

Előterjesztő:

Bodnár Krisztián
polgármester

Készítette:

dr. Rónai István
aljegyző

Törvényességi véleményezésre bemutatva:

dr. Szakos Judit
jegyző

Szirmabesenyő, 2025. október 15.

Előzetesen tárgyalja:	Pénzügyileg ellenőrizte:
A döntéshez egyszerű minősített	☒ ☐ többség szükséges
Az előterjesztést nyílt ülésen kell tárgyalni	☒ ☐
Az előterjesztést zárt ülésen kell tárgyalni	☐ ☒
Az előterjesztés zárt ülésen tárgyalható	☐ ☒
A rendelettervezetet társadalmi egyeztetésre kell bocsátani	☐ ☒
Melléklet:	☐
Függelék:	☐ ☒
Az előterjesztés kapcsán érintettségét jelezte:	 képviselő

Tisztelt Képviselő Testület!

I. Tartalmi összefoglaló

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, illetve az 51. § (3) bekezdése alapján, a települési önkormányzat elemzi és értékeli a környezet állapotát illetékességi területén és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot. Ugyanígy a lakóhelyi környezet állapotának alakulásáról is. A részletes tájékoztatót jelen előterjesztés **1. melléklete** tartalmazza.

II. Előzmények

A Képviselő-testület legutóbb a 2023. május 11-i ülésen tárgyalta előterjesztést a témában.

III. Várható szakmai hatások

A hatályos jogszabályoknak való megfelelés

IV. Várható gazdasági hatások

Jelenleg nem releváns.

V. Kapcsolódások

Jelenleg nem releváns

VI. Javaslat a sajtó tájékoztatására

Jelenleg nem releváns.

Kérem, a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Szirmabesenyő, 2025. október 15.

Bodnár Krisztián
polgármester

TÁJÉKOZTATÓ

SZIRMABESENYŐ KÖRNYEZETI ÁLLAPOTÁRÓL

2023-2024. év

Tisztelt Képviselő-testület!

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LII. törvény 46. § (1) bekezdés e) pontja, illetve az 51. § (3) bekezdése alapján, a települési önkormányzat elemzi és értékeli a környezet állapotát és a lakóhelyi környezet állapotának alakulását illetékességi területén és arról szükség szerint, de legalább évente egyszer tájékoztatja a lakosságot.

TELEPÜLÉSÜNK KÖRNYEZETI ÁLLAPOTA

1. A TERMŐFÖLD

Községünk közigazgatási területén belül nem található olyan szennyező forrás, amely közvetlenül a talaj szennyezését okozhatná. A termőtalajok védelme ugyanakkor továbbra is figyelem tárgyát kell, hogy képezze. A 26-os főút menti gazdasági területek beépítése a termőtalaj nagy mennyiségben került megbolygatásra, mozgatásra, ennek figyelemmel kísérése a földügyi és talajvédelmi hatóságok feladata.

A külterületi, zártkerti területeken a művelés hiányában kialakulhat talajerózió, egy-egy nagyobb eső alkalmával jelentős hordalék zúdulhat le, elsősorban a Királyhegyen a kút környékéhez, valamint a Bibik úton a 26-os főútig.

A hegyi utak karbantartására jelentős összeg ráfordítása lenne szükséges, mert a kisebb javítások már nem jelentenek tényleges javulást az utak állapotában. Az állagromlás tekintetében meghatározó tényező az időjárás, annak szélsőségesége és az a tény, hogy az utak használata egyre kisebb mértékű.

A belterület környezetében lévő erdők állapota számottevően nem romlott, de az illegális hulladéklerakás mindkét erdőben megtalálható.

Valamelyest csökkent az erdőrészekkel szomszédos ingatlan-tulajdonosok részéről az a magatartás, hogy különböző tárgyakat, levágott növényeket, kisebb tárolókat helyeznek el az erdő szélén. Az illegális szemétkerakás azonban folyamatosan visszatérő probléma, amelyet pályázati források bevonásával próbálunk visszaszorítani.

A termőtalaj újratermelésének egyik eszköze lehet a komposztálás, amelyet egyrészt szorgalmazni kell lakossági szinten, másrészt az önkormányzat is keresi a lehetőségét és az ideális területet erre a tevékenységre. Az évente képződő több tonna zöldhulladék kezelése ugyanis nincs megoldva, miközben értékes komposzt lenne készíthető belőle.

2. A LEVEGŐ

Környezetünkben Miskolcon a Búza téren, Miskolc-Görömböly városrészben, Miskolc-Martinkertváros városrészben, illetve Sajószentpéteren van automata mérőállomás. Mobil mérés Szirmabesenyőben nem volt. A Miskolci Járási Hivatal Környezetvédelmi és Természetvédelmi

Főosztályának tájékoztatása szerint, a Sajó völgyében üzemelő – az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) részét képező – mérőállomások légszennyezettségre vonatkozó adatai szerint a jogszabályban meghatározott küszöbértéket elsősorban a szállópor koncentrációja haladja meg, főleg téli időszakban, a szmog kialakulása szempontjából kedvező meteorológiai körülmények esetén. A téli időszakban a szennyezettség szintje több alkalommal eléri vagy meghaladja a füstködhelyzetre vonatkozó küszöbértékeket is. A füstködriadó riasztási fokozatának elrendelésére az utóbbi években többször is sor került. A Sajó völgye földrajzi helyzetéből adódóan október és március között gyakran dúsulnak fel a felszín közelében a légszennyező anyagok. Fő kibocsátó forrássá léptek elő a szilárd tüzelőanyagok elégetésével járó folyamatok, ezek közül is kiemelkedően a lakossági tüzelés. Továbbra is jelentős, de általában már csak másodlagos a közúti közlekedés kibocsátása. Az ipari kibocsátások hatása – a szigorú követelmények életbe lépésével és ezek betartásával – jelentősen csökkent.

A levegő minőségét napjainkban a mérési adatok alapján elsősorban a korszerűtlen lakossági fűtés és a közlekedés okozta légszennyezés határozza meg.

Településen belül a Ferrofém 2005 Kft. hulladékgyűjtő és előkezelő telephelye jelent időnként megnövekedett por- és zajterhelést, de a cég tevékenységét 2022. évben már nagymértékben visszafogta, így a környezetterhelés is jelentősen csökkent. A cégtulajdonostól származó legfrissebb információ szerint a cég felszámolja tevékenységét településünkön és átteszi a székhelyét Boldvára. Az időnkénti rossz levegőminőséghez a lakosság is hozzájárul, elsősorban a fűtési időszakban, a háztartásokban használt tüzelőanyagok megválasztása miatt. Az energiahordozók drágulása, a jövedelmek visszaesése miatt a háztartások széles körben tértek vissza a gáz-fűtésről az olcsóbb fa- és szénttüzelésre, sőt, gyakori a hulladékok (papír és műanyag csomagoló eszközök, rongyok, autógumi stb.) elégetése is. Fokozhatja ezt a problémát, ha a kémények magassága, állaga, az épületek hőtechnikai mutatói nem megfelelőek.

A településen az őszi időszakban a kerti hulladékok égetése jelentősen visszaszorult.

Ez ellen továbbra is szintén a komposztálás ösztönzésével tudunk fellépni. Tekintettel arra, hogy 2021. január elsejétől országsszerte tilos az avar- és kerti hulladék égetése. Továbbá minden évben, a nyár második felében visszatérő panaszforrás az elhanyagolt telkek gyomjainak pollen eredetű légszennyezése. Az érintett ingatlantulajdonosok köre viszonylag állandó. A felszólítások eredményeképpen a legtöbben lekaszáltatják a területüket.

A községet tekintve számolnunk kell azzal – és ennek a jelei már mutatkoznak is – hogy a lakosság előregedésével a lakóházak előtti árkok és területek nyírása késedelmet szenved, kitolódnak a két nyírás közötti időpontok, amely nem csak esztétikailag rontja a településképet, de az allergén gyomnövények elszaporodását is okozhatja. Több utcában is kimélyítésre kerültek az árkok a belvízelvezetési projekt keretében, az idős emberek ebből adódóan már nem tudják szakszerűen kezelni, a gyerekek, unokák pedig nem tudnak mindig besegíteni.

Az állattartásból eredő bűzhatás miatt is előfordulnak néha panaszok. A nagy haszonállatok tartása (szarvasmarha, ló) már nem jellemző a településre, azonban sertés- és baromfitartás még van belterületen. Sajnos, az állattartás jogi szabályozása nagyrészt az állatok védelmére irányul, és a leggyakoribb panasz-ügyekben, mint bűzhatás, rágcslók elszaporodása, a gyors és hatékony intézkedés nem lehetséges, megfelelően kialakított joggyakorlat nélkül.

A belterületen a közlekedésből adódó légszennyezés átlagos, a település nagyságához mérten nem jelentős. Az átmenő forgalom – különösen a reggeli és délutáni-kora esti órákban számottevő, elsősorban a szomszédos településekre irányuló, átmenő személygépkocsi forgalom miatt, az Alkotmány-Kossuth-Állomás-Széchenyi-Bessenyei utcák vonalán. A 26. számú főút forgalma nem veszélyezteteti különösebben a lakóterületek levegőjét

3. A VIZEK

A Sajó vízének minősége évek óta megfelelőnek mondható, állapotát rossz irányba befolyásoló tényező nem alakult ki a felső folyamszakaszon. A csapadékhány következtében a vízszint általában alacsony, de nem kritikus állapotú, az élővilág nem veszélyeztetett. A nagy esőzések idején viszont nagyon rövid idő alatt megemelkedik a vízszint és a település egyes területein a pincékben megjelenik és emelkedik a talajvíz akkor is, amikor a Sajó már apad. A gát kaszálása jelent folyamatos problémát a nyári időszakban. Önkormányzatunk szeretne volna már korábban közmunka program keretében „művelésbe” venni a hullámtéri részt, illetve a gátak rézsűjét, azonban a Vízügyi Igazgatóság tájékoztatása szerint bérbeadási stop van a Belügyminisztérium döntése értelmében, ezért erre nem került sor. Ez időközben feloldásra került.

A horgász tó környezetében, többnyire „vendég-turisták” által a területen elhagyott hulladékot a tulajdonos megyei horgász-egyesület, legalább évente egyszer összetakarítja, ezzel együtt a tavak állapota, azok környezete rendkívül leromlott, a környezete szemetes, amely a víz minőségét is rontja. A tómedrek karbantartása sem tűnik megfelelőnek. Különösen, ha a környékbeli, vagy távolabbi települések horgásztavaival hasonlítjuk össze: sok helyen kiépített horgászállások, pihenő és egyéb létesítmények vannak, gondozott, karbantartott a meder és a terület, általában le is van kerítve.

A belterületi vízrendezés első üteme megvalósult, a felszíni csapadékvizek elvezetése a község egy részén megoldódott. Akár jelentős csapadék esetén is a rendszer vízelvezetése megfelelően működik. A csapadékvíz elvezetésének kiépítése, valamint felújítása mind a településünk belterületén, mind a Királyhegy vonatkozásában az elsődleges feladataink közé tartozik, folyamatosan keressük a forrásokat a beruházások megvalósítására.

4. AZ ÉLŐVILÁG

Az élővilág kapcsán elsősorban az időszakonkénti karanténokról és a település több pontján megjelenő patkány észlelésekről kell beszélnünk. A rókák veszettség elleni orális immunizálása minden évben történik, emiatt ebzárlatra és legeltetési tilalom elrendelésére kerül sor.

A település több pontjáról történnek bejelentések patkányokkal kapcsolatosan. Történtek észlelések a Sajóval határos utcákból (Petőfi, József Attila), de a település távolabbi, magasabban fekvő területeiről is (Mikes Kelemen utca, Kazinczy utca, Alkotmány utca).

A megjelenésüket többen az elhanyagolt, vagy üresen álló ingatlanokkal hozzák összefüggésbe, míg mások a belvíz elvezetési projektet okolják, hogy akkor lettek megbolygatva az árkok. Szakmailag egyik vélekedés sem alátámasztott.

Ezt jelezni szükséges a Népegészségügyi hatóság felé, a hatóság alkalmazottai kijönnek, helyszíni szemlét tartanak és előírják az irtás módját. Ezekről az eljárásokról mindig kapunk tájékoztatást. Egyébként a rágcslók elszaporodása egyre növekszik, célszerű védekezni az ingatlan-tulajdonosoknak.

5. AZ ÉPÍTETT KÖRNYEZET

Községünkéről általánosságban elmondható, hogy az épített környezet állapota sok más hozzánk hasonló méretű és adottságú településhez képest jónak mondható, egyes településrészek, közterületek kifejezetten attraktívak, az ide látogatók is ezt igazolják vissza.

Üres, eladó építési telek már nem jellemző településünkre. Gyakori a régi épületek felújítása, bővítése. A 2024. év lakásépítési szempontból nem volt kiemelkedő, inkább gyengének mondható. Az önkormányzati intézmények épületállománya anyagi lehetőségeinkhez mérten folyamatosan megújításra kerül.

2024-ben megvalósult a konyha hátsóbejáratának és az iskolaudvar térkövezése, a Művelődési Otthon külső felújítása (szigetelés, nyílászárócsere), bölcsőde rekortán borítású udvar építése, az Egészségügyi Központ mögötti játszótér felújításra került, több játékelemmel bővült. Mindenki számára elérhető elektromos autótöltőket alakítottunk ki a Polgármesteri hivatal parkolójában. Sikerült további intézményeinket klimatizálni és ezzel az épületek komfortfokozatát növelni (bölcsőde, óvoda, napközi, iskola tetőtér). A megnövekedett sportolói létszám igényeire figyelemmel még egy konténeröltözőt telepítettünk a műfüves pálya mellé. A Szolgáltatóház előtti tér kialakítása 2024-ben megkezdődött.

Az utak, járdák állapota általánosságban jónak mondható, de folyamatos az utak állapotának javítása, megújítása. A lakóutcák néhány kivételtől eltekintve szűkek, nem alkalmasak a kétirányú forgalomra, így az útpadka fokozott igénybevételnek van kitéve, megújításuk folyamatos. 2024-ben felújítottuk Erdősor, Bajcsy Zs., József A. utcákat, a Kossuth utcát felújítottuk és az út mentén számos parkolót építettünk.

A lakásállomány, mint minden településen több ütemben épült, így magán hordozza az adott kor építészeti stílusának nyomait. Ennek megfelelően a településünkön egyszerre van jelen a legújabb trend szerinti mediterrán stílusú településrész, vannak beékelődött ún. amerikai stílusú épületek, 2-3 szintes nyeregtetős épületek, a '70-es években épült 10x10-es épületek, és hagyományos parasztházak. Sajnos több olyan terület is van, ahol ezek diszharmóniában, vegyesen vannak jelen. Sok épület romos, elhanyagolt, egyik-másik düledező. A kerítések, gépkocsi beállók sokfélék, így nem alkotnak egységes településképet.

A településen kevés számú eladó ház van, az utóbbi hónapokban érzékelhető a kereslet növekedése, és a használtlakás piac élénkülése.

A Települési Arculati Kézikönyvet a Képviselő-testület a 124/2017. (XII. 6.) Kt. határozatával hagyta jóvá, amit a településkép védelméről szóló 20/2017. (XII. 11.) önkormányzati rendelet elfogadása követett, amelyek a Helyi Építési Szabályzattal egységben szabályozzák, illetve ajánlás szintjén segítik a beépítéseket, felújításokat, az utcakép alakítását. 2024-ben módosításra kerültek a településrendezési eszközök, amely 2025. május 1-jén lépett hatályba..

Önkormányzatunk nagy gondot fordít a közterek, közutak tisztán tartására, a növényzet ápolására. Megállapíthatjuk, hogy településünk képe tiszta és rendezett, de egyre nagyobb erőfeszítést igényel ennek az állapotnak a megőrzése. Az eszköz-, és a dolgozói állomány felfejlesztésével lehetne érdemi lépéseket tenni a minőségi javulás érdekében.

A 26. számú főút mentén (településrendezési szinten) kialakított gazdasági területek beépítése elindult. Az Ongropack Kft., amely egy korszerű, műanyag termékeket előállító gyár, mintegy 200 fős foglalkoztatotti létszámmal bővítette a tevékenységi körét és az eredeti csarnoka mellett egy újabb csarnokot épített A Cordys Capital Kft. első logisztikai csarnoka folyamatosan üzemel, a második csarnok beruházása is befejeződött és megkezdte működését településünkön a Starters E-Components Generators Automotive (SEGA). A Cordys Capital 2022-ben befejezte 3. csarnokának építését is, amelyben jelenleg egy szállítmányozással foglalkozó cég működik. A 2619-es bekötőút mellett az ROAD66 Kft. épített két logisztikai csarnokot. Megépült egy új impozáns Mercedesz szalon a településünkön, bővítve a Szirmabesenyőhöz köthető autószalonok sorát. Az ipari területek vonatkozásában újabb beruházásokra számítunk hosszabb távon, elsősorban a 26. sz. főút melletti területeken.

6. VESZÉLYES ANYAGOK ÉS TECHNOLÓGIÁK

Aggodalomra okot adó, veszélyes anyagokkal vagy technológiával működő tevékenység környezetünkben jelenleg nem folyik. Veszélyt jelenthet azonban a lakosságra, a közúti szállításban esetlegesen előforduló baleset, veszélyes anyag kiszabadulása, illetve a volt BÉM területén kialakított hulladékkezelő telep üzemelése.

7. HULLADÉKOK

Településünkön az intézményes szemétszállítás évek óta rendben működik.

A településen keletkező szilárd kommunális hulladék a hejőpapi regionális lerakóba kerül. A hulladék gyűjtését, kezelését és lerakását, illetve ártalmatlanítását a Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Hulladékgazdálkodási Közzolgáltató Nonprofit Kft. végzi, amely a társult önkormányzatok tulajdonában lévő vállalkozás. Itt szintén törvényi változás következtében integrálásra került sor, melynek során a vármegyében működő 3 közzolgáltató egy 4. integrált koordináló szervezetet hozott létre.

Jelentős előrelépés történt a szelektív hulladékgyűjtésben, Hejőpapiban 2015. február 12-én átadásra került a mechanikai hulladék-előkezelő mű, amely a hulladék minél nagyobb arányú elterítését és hasznosíthatóságát célozza. Bevezetésre került a házhoz menő szelektív gyűjtés (sárga kukák). A zöldhulladék szállítása tekintetében a szállítási napokon láthatjuk, hogy egyre több a kihelyezett zöldhulladék. A cél, a szennyező fizet elv fokozatos érvényre juttatása, ezen keresztül a megtermelt hulladékkal arányos díj fizetésére való törekvés. Ez összességében rövidtávon az illegális hulladéklerakás növekedését eredményezheti, amely sajnos már jelenleg is megfigyelhető a bányató környéki magántulajdonban lévő, illetve a régi rekultivált lerakó területén. Ugyancsak illegális lerakás tapasztalható a Sajón túli volt, jelenleg rekultiváció alatt lévő hulladéklerakó előtt. Jelentős szeméttelés tapasztalható a véderdőkben (kiserdő), valamint a lakóterülettel közvetlenül határos (Kölcsey és Erdősor) utcák környezetében.

Régi-új helyszíne az illegális hulladék-lerakásnak a bányatavak környéke. Az Észak-Magyarországi Horgász Egyesület részéről is érkezett panasz, a tulajdonában lévő ingatlanon lerakott, nagy mennyiségű építési törmelék és egyéb lakossági háztartási, vagy ipari eredetű hulladékokra.

Önkormányzatunk gondot fordít az elhagyott hulladékok összetakarítására a belterületen, és a repülőtéri úton is, valamint a vasút környékén.

A temetői hulladék mennyisége jelentős, különösen azért, mert időnként háztartási hulladékot is elhelyeznek a gyűjtőkben. Jó lenne elmozdulni a temetői hulladék szelektív gyűjtésének az irányába. A talajterhelési díj drasztikus megnövelésének következtében egyre többen csatlakoztatják ingatlanukat a szennyvíz-csatorna hálózathoz. Amennyiben megnövekedik a rendszerben áramló szennyvíz mennyisége, várhatóan hígul annak töménysége, gyorsabb lesz a mozgása, így csökken a csatornában a bomlási gázok kialakulásának lehetősége.

2023-ban 10 rákötés, 2024-ben 5 rákötés volt. 2024. év végi adatok szerint a talajterhelési díjjal terhelt ingatlanok száma: 154 db.

8. ZAJ ÉS REZGÉS

Településünkön a legjelentősebb zajforrások egyike a miskolci repülőtér, amely főleg hétvégeken szennyez, többnyire az elviselhetőség határain belül. Az utóbbi időben jelentősen csökkent a repülés

mértéke. A repülőtér 2022. május 1-től mint reptér nem működik tovább, már csak a mentőhelikopter leszállóhelye fog üzemelni. Településünk hosszú távon a repülőtér területének gazdasági célú hasznosításában érdekelt, amely helyi adóbevételt jelent az önkormányzatnak, ennek érdekében lépéseket is tett.

Zajforrás az általános iskola szomszédságában lévő haszonvas telep, amely a 2023-2024. években már nem működött teljes kapacitással és így a zajterhelés is kisebb lett.

Időnként előfordul panasz egyes vendéglátóhelyek zajos tevékenysége miatt is.

Az Állomás utca (országos közút) új burkolatának elkészítését követően a korábbi zaj és rezgés szennyezés jelentős mértékben csökkent.

9. SUGÁRZÁS

Az egészségre ártalmas sugárzó veszélyforrás nincs a településünkön. A Földvári út külterületi szakasza közelében üzemelő rádiótelefon átjátszó adótorony a lakott területeket nem veszélyezteti.

Szirmabesenyő, 2025. október 15

Bodnár Krisztián
polgármester

HATÁROZAT-TERVEZET

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2025. (X.16.) Kt. határozata a Szirmabesenyő környezeti állapotáról
szóló beszámoló elfogadásáról

Szirmabesenyő Nagyközség Önkormányzata Képviselő-testülete a Szirmabesenyő környezeti állapotáról szóló beszámolót megtárgyalta és azt (szavazati arány) elfogadta.

Bodnár Krisztián s.k.
polgármester

dr. Szakos Judit s.k.
jegyző